

Špatné paragrafy? Proti zhroucení celého systému jen detail, varují experti před startem stavebního zákona

Martin Ťopek

martin.topek@hn.cz

Už za měsíc by měla být schválena dlouho očekávaná a diskutovaná novela stavebního zákona. Čelí přitom kritice opozice, obcí i lidí z oboru, že je špatně napsaná a současnou situaci českého stavebnictví nijak nezlepší. Experti však upozorňují, že vlastní znění novely není to nejhorší. Kolaps podle nich způsobí už samotný přechod na nový systém, který zákon dostatečně neupravuje. Problémy podle nich nastanou s personálním obsazením nově vzniklého stavebního úřadu, zajištěním kanceláří, softwaru nebo s převodem kompetencí.

Návrh zákona, který ve středu ve druhém čtení začala projednávat sněmovna, počítá s tím, že do začátku příštího roku vznikne centrální stavební úřad a během dalšího roku i síť jeho poboček v krajích a obcích. Ty od ledna 2028 převezmou veškerou agendu současných stavebních úřadů. Obce na sebe naopak přeberou kompletní odpovědnost za své územní plány. Nyní ji nesou úřady územního plánování v takzvaných obcích s rozšířenou působností. Jenomže při současném znění návrhu se podle expertů nový stavební zákon k převzetí v praxi ani nedostane.

Například předseda Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů a současně tajemník v Praze 6 Jan Holický upozorňuje, že budoucí úřad nemá zajištěné vlastní kanceláře. Zákon sice počítá s tím, že po dobu až pěti let může využívat současně prostory stavebních odborů, ale to nebude všude jednoduché. „Nejde jen o kanceláře, nový úřad bude potře-

bovat třeba také vlastní podatelnu, což si leckde může vyžádat stavební úprava,“ řekl Holický.

Řada radnic si navíc musí pronajmát pro některé své agendy další prostory v komerčních objektech a navednou by měly kanceláře ve vlastní budově poskytovat cizímu úřadu. „Mohou tam být dočasně, než si seženou něco jiného, ale pokud vím, tak zatím nic neshánějí,“ dodal tajemník.

Podobně podle něj není jasné, jakou bude nový úřad využívat počítačovou síť a software. Upozorňuje, že centrální úřady mají vyšší požadavky na zabezpečení proti kybernetickým hrozbám než třeba obecní úřady, a nebudou se tak moci jednoduše napojit na jejich stávající síť. Bude proto potřeba buď vybudovat síť nově, nebo zvýšit zabezpečení těch stávajících.

Stejně tak nebudou moci využívat současný software stavebních odborů. „Ten bývá napojený na naše spisové služby nebo ekonomický software a není možné, aby do něj vstupoval někdo z jiného úřadu,“ popsal Holický.

Sdružení místních samospráv navíc spolu s odbory státních zaměstnanců zveřejnily závěry průzkumu, podle kterého do nového úřadu hodlá přejít asi jen třetina současných pracovníků ze stavebních odborů. To je pro chod nové instituce nedostatečné číslo, podle sdělení ministryně pro místní rozvoj Zuzany Mrázové (ANO) je potřeba minimálně polovina stávajících lidí.

Vedoucí legislativy Sdružení místních samospráv Jindra Tužilová pak upozorňuje, že problémy při přechodu na nový systém nebudou jen tech-

Vyhledky na kolaps V příštím roce mohou zůstat bezprizorní stovky rozpracovaných územních plánů, které například počítají s rozšířením bytové výstavby v obcích.

Foto: Shutterstock

nické nebo personální. Poukazuje také na nejasný přenos kompetencí v příštím „přechodovém“ roce. Tužilová popsala situaci se schvalovanými územními plány. Ty dnes připravují samosprávy, ale odpovědnost za jejich správnost nesou obce s rozšířenou působností. Nově to už ale budou jen místní úřady.

Tužilová proto upozorňuje, že v příštím roce může být kolem dvou tisíc rozpracovaných územních plánů, které budou mít na stole zmíněné obce s rozšířenou působností, ale nebudou vědět, co s nimi dál, protože dle zákona už k nim nebudou mít žádné kompetence. „Budou je posílat na centrální úřad, na kraj, nebo je vrátí obcím? To nikdo neví,“ uvedla Tužilová.

Podle ní se pozná, zda je zákon napsaný dobře, podle takzvaných přechodných ustanovení, která podrobně upravují právě proces překlopení nového zákona do praxe. Podobně hovoří také místopředseda České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě Petr Dospiva. „Přechodná období jsou jeden velký zmatek, tohle nemůže dopadnout dobře,“ uvedl na úterním setkání expertů u kulatého stolu na téma stavební zákon.

Předseda České komory architektů Jan Kasl proto říká, že se před druhým projednáváním zákona ve sněmovně nemá cenu zabývat jednotlivými pasážemi návrhu. „Neřešme hlouposti paragrafů, ale to, že se sesype systém,“

řekl. Řešením by podle expertů bylo celé přechodové období odložit i o několik let a termínově je spojit například s plány digitalizace stavebního řízení. Taj je odložena až do roku 2030.

Ministerstvo pro místní rozvoj namítá, že otázku přechodných ustanovení „široce konzultovalo na mezi-resortní úrovni“ s využitím podnětů zúčastněných stran. Výsledkem je pozměňovací návrh, který obavy eliminuje. „Je výsledkem úsilí všech zapojených odborníků,“ uvedla mluvčí resortu Veronika Lukášová.

Navíc podle ní některé obavy expertů nejsou věci zákona, ale organizačního provedení. „A na zavedení je čas více než jeden a půl roku,“ dodala Lukášová.